

Received: 12 October 2017
Revised: 30 November 2017
Accepted: 11 December 2017
Published: 29 December 2017

**SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ
W INSTYTUCJACH BADAWCZYCH W POLICJI
JAKO GWARANCJA WYKONYWANIA BADAŃ
NA NAJWYŻSZYM POZIOMIE W PROCESACH
KONTROLI MIGRACJI**

**THE QUALITY MANAGEMENT SYSTEM IN
THE RESEARCH INSTITUTIONS OF THE
POLICE AS A GUARANTEE OF CONDUCTING
RESEARCH AT THE HIGHEST LEVEL IN THE
PROCESSES OF MIGRATION CONTROL**

Krzysztof Tomaszycycki

mł. insp. dr inż. Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku.
Komenda Główna Policji.
Police Lt. Col. PhD Eng. Faculty of Law, University of Białystok.
Police Headquarters in Warsaw.
ORCID: 0000-0002-2979-0275.

* *Corresponding author:* e-mail: ktomaszycki@wp.pl

Streszczenie

W dobie wzmożonego ruchu migracyjnego w obrębie Unii Europejskiej, innego wymiaru nabiera system kontroli i zarządzania granicami zjednoczonej Europy. Kontrola przemieszczających się osób wymaga wykorzystania nowoczesnych technologii z jednej strony a z drugiej wyszkolonego personelu. Aby sprostać tym wymaganiom, instytucje odpowiedzialne za wykonywanie badań w procesach kontroli migracji muszą wprowadzić Decyzję Ramową Rady Unii Europejskiej nr 2009/905/WSiSW w sprawie akredytacji dostawców usług kryminalistycznych wykonujących czynności laboratoryjne zgodnie z normą PN EN ISO/IEC 17025, system zarządzania jakością. Wskazany system zarządzania jakością wymaga od instytucji badawczych podjęcia szeregu działań, jak również utrzymania całego systemu oraz prowadzenia badań na najwyższym poziomie jakościowym. W niniejszym opracowaniu przedstawiono uwarunkowania uzyskania akredytacji oraz opinie podmiotów biorących udział w przestrzeganiu przepisów prawa w kontroli migracji.

Słowa kluczowe: Instytucja Badawcza w Policji, system zarządzania jakością, kryminalistyczne bazy danych, badania daktyloskopijne, kontrola migracji, Eurodac.

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycycki.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Abstract

In the era of increased migration flows within the European Union the system of control and management of the united Europe's borders changes in a considerable way. The control over travelling individuals requires the use of modern technologies on the one hand, and trained staff, on the other. In order to meet these requirements institutions that are responsible for conducting research in the migration control processes must implement the quality management system, in accordance with the Council Framework Decision 2009/905/JHA on Accreditation of forensic service providers carrying out laboratory activities, and in compliance with the PN EN ISO/EC 17025 standard. The aforementioned quality management system requires the research institutions to undertake a number of actions to maintain the whole system as well as to conduct research at the highest level of quality. This paper presents the conditions for obtaining the accreditation as well as a view of entities taking part in complying with the laws on migration control.

Keywords: Research Institution in the Police, the quality management system, forensic data bases, dactyloscopic analysis, migration control, Eurodac.

Wprowadzenie

W oparciu o nowe technologie informatyczne i środki multimedialne rozwój nowych systemów informacyjnych umożliwia zmiany w zarządzaniu granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej (UE). Instytucje zajmujące się ochroną granic UE, aby osiągnąć wspólny cel muszą wykonywać swoje zadania z poczuciem wysokiej jakości realizowanych działań. Frontex (25), którego główną misją jest poprawa zintegrowanego zarządzania granicami, zapewnienie koordynacji działań i jednolitego poziomu kontroli osób w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej (PC UE) (Krzemińska, Tomaszycy, 2017, s. 132), stanowi przykład instytucji, która zespala działania w zakresie ochrony granic UE. Agencja współpracuje z różnymi organizacjami międzynarodowymi, a w szczególności z Europolem (*Europejski Urząd Policji (ang. European Police Office) – policyjna agencja Unii Europejskiej funkcjonująca od 1 lipca 1999 roku z siedzibą w Hadze. Główne jej zadanie to zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w Europie poprzez zapewnianie pomocy organom ścigania PC UE, zwłaszcza w obszarze zapobiegania i zwalczania zorganizowanej przestępczości o charakterze międzynarodowym*), eu-LISA (*Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości powołana do życia rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)*

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycy.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

nr 1077/2011 z dnia 25 października 2011 r. (DU UE L286 z 2011 r.), i EASO (Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu utworzony zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 z dnia 19 maja 2010 r. (DU UE L132 z 2010 r.)), między innymi przy opracowywaniu standardów rozwiązań technicznych ułatwiających i przyspieszających rejestrację danych identyfikacyjnych uchodźców (Krzemińska, Tomaszycy, 2017, s. 133). Kryzys migracyjny w obrębie Morza Śródziemnego oraz obowiązujące przepisy migracyjne tzw. system dubliński (Konwencja Dublińska – podpisana 15 czerwca 1990 w Dublinie konwencja, wskazuje państwo odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o azyl złożonych w jednym z PC UE) (11) wskazały konieczność wzmocnienia unijnej bazy danych odcisków palców Eurodac (*European Dactiloscopia*) (23), dla lepszego zarządzania systemem azylowym i przeciwdziałania nielegalnej migracji. Polska z chwilą akcesji do UE została zobowiązana do stosowania wspólnych unijnych zasad przyznawania azylu wynikających z Konwencji Dublińskiej (11) i Rozporządzenia Dublin II (20) oraz podjęcia współpracy z systemem Eurodac w celu zapewnienia zarządzania wschodnią granicą UE. Instytucją odpowiedzialną za rozpatrywanie wniosków składanych przez cudzoziemców na terenie Polski stał się Urząd do spraw Cudzoziemców (UdsC) (14), który wprowadził wszystkie niezbędne na te potrzeby rozwiązania systemowe. Utworzono również Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Eurodac (NAP Eurodac) w Zakładzie Daktyloskopii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji (ZD CLKP) a komunikację z Jednostką Centralną Eurodac (JC Eurodac) powierzono Policji. Kolejnym krokiem w celu sprawniejszego zarządzania zewnętrzną granicą UE poprzez wzmocnienie Obszaru Schengen była implementacja tzw. Decyzji Pruem (Decyzja Rady 2008/615/WSiSW (17) i 2008/616/WSiSW (18)). Na mocy tych aktów prawnych PC UE zostały zobowiązane do wdrożenia niezbędnych rozwiązań legislacyjnych oraz technicznych i podjęcia wzajemnej współpracy w zakresie wymiany danych daktyloskopijnych (FP), rejestracyjnych pojazdów (VRD) i DNA. Kolejnym aktem prawnym wspomagającym zarządzanie granicami UE jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 (23), które od 20 lipca 2015 r. dało organom ścigania uprawnienia do występowania o porównanie danych daktyloskopijnych (odbitek i śladów linii papilarnych) z bazami

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycy.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego. Możliwość dokonania takich przeszukań występuje tylko i wyłącznie wtedy, gdy nie uzyskano pozytywnego wyniku sprawdzeń w krajowym AFIS, w ramach Decyzji Pruem i opcjonalnie w systemie VIS (16, 24, 15). Przedstawione akty prawne stanowią tylko wycinek przepisów prawa, które określają kontrolę migracji na granicach zewnętrznych UE, a które w celu efektywnego jego wypełnienia wykorzystują dane biometryczne osób przekraczających te granice.

Doskonalenie systemu zarządzania instytucjami

Osiągnięcie doskonalenia systemu zarządzania instytucją przetwarzającą dane biometryczne nastąpi dzięki wprowadzeniu tzw. zarządzania dynamicznego. Przywództwo zdolne do tworzenia i przekazywania precyzyjnej wizji (aby móc zapewnić harmonizację działań podejmowanych w różnych punktach instytucji), umiejętności pracy zespołowej w stale zmieniających się konfiguracjach, a także perfekcyjne opanowanie sztuki komunikowania się (gromadzenia, odnajdywania, przetwarzania informacji) z wykorzystaniem środków technicznych w kontaktach interpersonalnych i procesach grupowych – to wszystko stanowi podstawę do wprowadzenia zarządzania dynamicznego do funkcjonowania instytucji. Dopasowywanie do siebie elementów łańcucha wartości, będące procesem uzgadniania celów, dążeń, wzorców zachowań, a także działań indywidualnych i grupowych w sytuacji ciągle zmieniających się elementów i zarządzania procesami urzeczywistnia dążenia do zmiany sposobu zarządzania (Grudzewski, Hejduk, 2008, s. 19-20). Wprowadzenie systemów zarządzania opartych na tych procesach pozwala na znormalizowanie działalności instytucji.

Najpopularniejszym systemem zarządzania procesami jest system zarządzania jakością oparty na normach z rodziny ISO 9000. Chociaż normy z rodziny ISO 9000 nie zapoczątkowały procesu normalizacji systemów zarządzania, to z czasem zajęły jednak w tym procesie czołowe miejsce. Może je zastosować każda organizacja, która zdoła zdefiniować klienta zewnętrznego bez względu na to, jaki sektor reprezentuje (Jedynak, 2011, s. 9). Normalizacja jest działalnością „[...] *zmierzącą do uzyskania optymalnego, w danych okolicznościach, stopnia uporządkowania w określonym*

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycy.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

zakresie, poprzez ustalenie postanowień przeznaczonych do powszechnego i wielokrotnego stosowania, dotyczących istniejących lub mogących wystąpić problemów” [...]. Zadaniem procesu normalizacyjnego jest opracowanie, publikowanie i wdrażanie norm. Zasady normalizacji obejmują jawność i powszechną dostępność, dobrowolność i powszechność uczestnictwa w opracowywaniu i stosowaniu norm, uwzględnienie interesu publicznego, zgodne stanowisko jako podstawę działań dotyczących uzgadniania treści norm, jednolitość i spójność postanowień zawartych w normach, przestrzeganie niesprzeczności z obowiązującymi przepisami oraz nieingerowanie organów władzy w treść norm (Zymonik, Hamrmol, Grudowski, 2013, s. 68).

Czynności oceny i ciągłego doskonalenia znormalizowanych systemów zarządzania posiadają status wymagań w każdym ze standardów dotyczących tych systemów. Problematykę ciągłego doskonalenia organizacji kojarzy się przede wszystkim z jej twórcą Williamem Edwardem Demingiem (Jedynak, 2011, s. 111-112). Podstawowy model postępowania w zakresie ciągłego doskonalenia (zwany w skrócie PDCA, od pierwszych liter angielskich nazw działań) składa się z czterech etapów: planuj (ang. *plan* – *P*), wykonaj (ang. *do* – *D*), sprawdzaj (ang. *check* – *C*) oraz działaj (ang. *act* – *A*) (Skrzypek, Hofman, 2010, s. 134-135). „Planuj” jest etapem obejmującym wyznaczenie szczegółowego planu wdrożenia usprawnień procesu. Posiada precyzyjne informacje, kto będzie realizował i jaka jest odpowiedzialność za termin realizacji poszczególnych działań związanych z wprowadzeniem zmian. Etap ten zawiera różne informacje o planowych efektach z punktu widzenia rezultatów procesu, jakie wdrożenie modyfikacji powinno przynieść. „Wykonuj” obejmuje rzeczywistą realizację zaplanowanych modyfikacji w procesie. W ramach tego etapu następuje realizacja przez wskazane osoby poszczególnych działań, które w efekcie przynoszą oczekiwane modyfikacje w sposobie funkcjonowania procesu. Końcem tego etapu jest zrealizowanie wszystkich przewidzianych w planie wdrożenia działań, zmierzających do usprawnienia całego procesu. „Sprawdzaj” jest etapem obejmującym działania związane z kontrolą i monitorowaniem działań modyfikujących. Działania sprawdzające zmierzają do uzyskania odpowiedzi na pytania, czy modyfikacja została

wdrożona prawidłowo oraz w jaki sposób wpłynęła ona na efekty, które są generowane przez proces. Osobą odpowiedzialną za czynności sprawdzające jest właściciel procesu, który w obiektywny sposób ustala poprawność działania zmodyfikowanego procesu oraz uzyskane w wyniku modyfikacji efekty. „Działaj” to etap obejmujący rewizję planu modyfikacji, w przypadku gdy modyfikacja procesu nie przyniesie określonych efektów, albo przyjęcie do realizacji następnej propozycji modyfikacji procesu, w przypadku gdy wdrożona modyfikacja przyniosła zakładane i oczekiwane efekty.

Ciągłe doskonalenie jest koncepcją ukierunkowującą instytucję na osiągnięcie trwałej przewagi konkurencyjnej. Zasada ciągłego doskonalenia oznacza stały postęp w kierunku doskonałości, poprzez nieustające ulepszanie procesów i likwidowanie wszelkich strat. Prowadzi to do trwałego rozwoju organizacji. Mechanizm ciągłego doskonalenia powinien objąć wszystkie systemy i procesy instytucji (Zawadzka, 2001, s. 144). Jedno z założeń systemu ciągłego doskonalenia zarządzania mówi, że wszystkie przyczyny rodzące problemy w instytucji mają swoje źródło w systemie lub procesach, a nie w ludziach. System ciągłego doskonalenia wykorzystuje ludzi do rozwiązywania problemów systemu, a nie szuka błędów przez nich popełnionych. Wprowadzenie metod ilościowych jest podstawowym środkiem oceny i podejmowania decyzji w instytucji. Pomiar ma podstawowe znaczenie dla wszystkich działań realizowanych w ramach mechanizmu ciągłego doskonalenia. System ciągłego doskonalenia zarządzania obejmuje wszystkie procesy, poczynając od zasilania, poprzez procesy wytwórcze, a kończąc na dostarczeniu wyrobów do klienta.

Ciągłość poprawy systemu możliwa jest tylko tam, gdzie istnieją odpowiednie metody pomiaru, pozwalające na kontrolowanie ich wykonania. Stosowanie odpowiednich metod pomiaru wymaga określenia adekwatnych rodzajów mierników. Do podstawowych rodzajów mierników stosowanych w instytucjach wdrażających system ciągłego doskonalenia należą: mierniki skoncentrowane na klienta, automierniki oraz mierniki procesów i efektów (Zawadzka, 2001, s. 145). Mierniki skoncentrowane na klienta określają elementy ważne dla klienta; dotyczy to realizacji wyrobu (jakości i kompleksowości), jego dostarczenia (terminowości) oraz ogólnego

poziomu zadowolenia i satysfakcji klienta. Automierniki odnoszą się do tych elementów, które nie muszą być ważne lub widoczne dla klienta, ale są istotne dla instytucji do śledzenia efektów realizowanych zmian. Mierniki procesu pozwalają na monitorowanie prawidłowości przebiegu poszczególnych procesów w instytucji. Mierniki procesu stanowią ostrzeżenie przed wystąpieniem zagrożeń określonego efektu procesu. Mierniki efektów stanowią istotny element funkcjonowania instytucji na rynku, ponieważ porównują nakłady z rezultatami. Umożliwiają one także weryfikację i kontrolę efektów procesów zachodzących w instytucji. Mogą to być mierniki bezwzględne (sprzedaż globalna, liczba nowych wyrobów) lub względne, takie jak: mierniki nakładów, produktywność, wydajność, efektywność, kosztocłonność itp. Istotne jest również monitorowanie i analiza poziomu satysfakcji zawodowej członków instytucji, ich postaw i oczekiwań, jako sposobu na identyfikację skali oraz rodzaju przemian zachodzących w społeczności pracowniczej oraz obszarów wymagających doskonalenia.

Wśród wielu metod i technik wspomagających system ciągłego doskonalenia znajduje się metoda Analizy przyczyn i skutków wad – FMEA (*ang. Failure Mode and Effect Analysis*), której cele są zgodne z zasadą ciągłego doskonalenia W.E. Deminga. Metoda ta pozwala poddawać wyrób/proces kolejnym analizom, a następnie na podstawie uzyskanych wyników wprowadzać poprawki i nowe rozwiązania, skutecznie eliminujące źródła wad. FMEA obejmuje pełną analizę wyrobu lub procesu. Podstawą tej techniki jest analityczny sposób myślenia i udzielenie odpowiedzi na trzy podstawowe pytania: (1) co może się jeszcze w wyrobie popsuć, tzn. jaka może wystąpić wada, (2) jakie skutki może wywołać wystąpienie wady oraz (3) jakie można zastosować środki, aby zaradzić skutkom spowodowanym przez wadę? (Sikora, 2011. s. 188).

Analiza FMEA wyrobu ukierunkowana jest głównie na optymalizację niezawodności wyrobu. W wyniku przeprowadzenia analizy uzyskujemy informacje o silnych i słabych stronach wyrobu. Oprócz działań zapobiegawczych pozwala ona na określenie działań, które muszą być podjęte gdy wyrób opuści zakład produkcyjny np. w czasie transportu lub też w trakcie serwisu.

Analizę FMEA procesu stosuje się w początkowej fazie projektowania procesów, zanim zostanie wprowadzony proces do eksploatacji, umożliwi rozpoznanie problemów i zakłóceń, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji zaplanowanych procesów, takich jak: wytwarzanie, użytkowanie, serwisowanie oraz świadczenie usług. Głównym celem tej analizy jest identyfikacja czynników, które mogą utrudniać przebieg procesu lub spełnianie wymagań zawartych w specyfikacji wyrobu lub usługi oraz udoskonalać niestabilne i niewydajne procesy.

Realizacja FMEA składa się z trzech zasadniczych etapów: przygotowania, przeprowadzenia właściwej analizy oraz wprowadzenia i nadzorowania działań prewencyjnych (Zymonik, Hamrmol, Grudowski, 2013, s. 198). Pierwszym krokiem analizy jest zidentyfikowanie wszystkich elementów badanego procesu (operacji lub pojedynczych czynności), jego funkcji oraz ułożenie ich w kolejności technologicznej. Następnie dla każdego elementu określa się rodzaje wad, jakie mogą w razie wystąpienia ograniczyć zdolność procesu do spełnienia przewidzianej funkcji. Dla każdej wady określa się jej przyczynę oraz skutek, jaki przynosi z sobą (Wawak, 2011, s. 186-187).

Do opisu każdej wady wykorzystuje się trzy liczby priorytetowe, mieszczące się w skali 1–10:

- P – prawdopodobieństwo występowania, która ukazuje możliwość wystąpienia wady (1 – niskie, 10 – wysokie);
- W – wykrywalność wady, pokazująca trudność stwierdzenia wady przed zrealizowaniem procesu (1 – łatwa, 10 – trudna);
- Z – znaczenia wady, która określa dotkliwość wystąpienia wady w odczuciu klienta (1 – bardzo małe, 10 – bardzo duże).

Ze względu na dużą rozpiętość skali punktowej wskazane jest opracowanie tabel, które ułatwią przyznawanie poszczególnych liczb priorytetowych oraz określenie wskaźnika poziomu ryzyka: $WPR = P \times W \times Z$.

Wskaźnik poziomu ryzyka jest ustalany dla poszczególnego wyrobu (produktu, usługi) lub też procesu. Indywidualne ustalenie pozwala na monitorowanie jakości wytwarzanych produktów lub realizowanych usług.

Po określeniu wskaźnika poziomu ryzyka należy podjąć działania zapobiegawcze i korygujące w celu eliminacji lub zmniejszenia ryzyka wystąpienia wad określonych jako krytyczne. Działania te są następstwem przeprowadzonej analizy, które umożliwią ograniczenie wystąpienia wady oraz zwiększą wykrywalność wady i zmniejszą negatywne skutki jej wystąpienia. Analiza FMEA jest działaniem stałym, umożliwiającym ciągłe monitorowanie procesu.

System zarządzania jakością w instytucjach badawczych Policji

Instytucja badawcza Policji – w ujęciu niniejszego opracowania, to Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji (w ujęciu centralnym) oraz laboratoria kryminalistyczne komend wojewódzkich Policji i Komendy Stołecznej Policji (w ujęciu lokalnym). Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji (CLKP) jest państwową jednostką organizacyjną, jedyną w rozumieniu przepisów ustawy o instytutach badawczych (13) placówką badawczą profesjonalnie zajmującą się naukowym wspieraniem procesów wykrywczych i dowodowych w sprawach karnych oraz przetwarzaniem danych biometrycznych w międzynarodowych systemach teleinformatycznych. Znajduje się tu unikatowa w skali kraju aparatura badawcza wykorzystywana do prowadzenia prac naukowych i badawczo-rozwojowych w ramach techniki kryminalistycznej. Kompetencje techniczne instytucji badawczej potwierdza certyfikat akredytacji na zgodność z normą PN-EN ISO/IEC 17025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”, a system zarządzania jakością – norma PN-EN ISO 9001 „Systemy zarządzania jakością. Wymagania”. Realizacja tych zadań była związana zarówno z prowadzeniem badań naukowych, obsługą policyjnych baz danych, jak i rozwojem posiadanego zaplecza wykonawczego (bazy sprzętowej, kompetencji personelu oraz zakresu i metodologii umożliwiających wykonywanie badań).

Decyzja Ramowa Rady Unii Europejskiej nr 2009/905/WSiSW w sprawie akredytacji dostawców usług kryminalistycznych wykonujących czynności laboratoryjne zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025 (19) oraz Ustawy z dnia 16 września 2011r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej (12) postawiły nowe wymagania przed instytucjami badawczymi

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycy.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Policji, w tym przetwarzającymi dane biometryczne w zakresie ich zarządzania. Wdrażany obszar zmian obejmował zmianę podejścia do zarządzania instytucjami badawczymi Policji, sposoby i metody wykorzystania innowacji, kreatywności i wiedzy pracowników, kontroli wykonywanych zleceń oraz wykorzystania zasobów kryminalistycznych baz danych w ujęciu krajowych i międzynarodowych, w tym do skutecznego i efektywnego zarządzania zewnętrznymi granicami UE. Wprowadzenie nowego ustawodawstwa wymusiło na kadrze kierowniczej instytucji badawczych zmianę w sposobie działania, jak również w dotychczasowym sposobie zarządzania jednostką organizacyjną. Instytucje badawcze Policji wykonujące badania daktyloskopijne (w tym obsługa NAP Eurodac) były zobowiązane do uzyskania akredytacji w zakresie prowadzenia badań daktyloskopijnych do 30 listopada 2015 r. zgodnie z normą PN EN ISO/IEC 17025. W dniu 16.05.2005 r. Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji uzyskało akredytację nr AB 596 na zgłoszone badania daktyloskopijne. Podstawą uzyskania akredytacji było posiadanie procedury badawczej oraz wprowadzenia systemu zarządzania jakością zgodnego z powyższą normą. Każda pracownia daktyloskopii opracowuje własną procedurę badań z zakresu identyfikacji daktyloskopijnej na podstawie Wytycznych CLKP – *Metodyka prowadzenia badań z zakresu identyfikacji daktyloskopijnej* - Nr BJ-Z3-Pb-1 wydanie V z dnia 18.02.2015 r., - opracowanych przez Zakład Daktyloskopii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji. *Metodyka* określa sposób prowadzenia badań, jak również zawiera tzw. budżet niepewności prowadzonych badań – analiza źródeł błędów i sposobu ich uniknięcia. W przypadku badań subiektywnych, opartych na wiedzy i doświadczeniu eksperta, a takimi badaniami są badania daktyloskopijne, budżet niepewności wyniku badania został zastąpiony Analizą Przyczyn i Skutków Błędów w Identyfikacji Daktyloskopijnej (*FMEA*). Wszystkie laboratoria kryminalistyczne komend wojewódzkich Policji oraz Komendy Stołecznej Policji wywiązały się z nałożonego obowiązku i do 30 listopada 2015 r. uzyskały akredytację w zakresie prowadzenia badań daktyloskopijnych. Wykaz posiadanych akredytacji, przedmiot badań oraz dokumenty odniesienia przedstawia Tabela nr 1. W 2015r. Laboratorium Kryminalistyczne KWP w Katowicach wprowadziło zintegrowany system informatyczny CS 17 wspomagający pracę Laboratorium w kluczowych

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszyci.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

obszarach jego działalności. Obecnie LK KWP w Katowicach ubiega się ponownie o akredytację PCA (w 2015r. LK czasowo odstąpiło od akredytacji z uwagi na wdrożenie w/w systemu informatycznego w zakresie zgodnym z wymaganiami Decyzji Ramowej Rady 2009/905/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie akredytacji dostawców usług kryminalistycznych wykonujących czynności laboratoryjne obejmując następujące obszary działalności Laboratorium: „badania daktyloskopijne - metoda badawcza „Badania śladów daktyloskopijnych” ... – z informacji dot. SZJ: <http://slaska.policja.gov.pl/kat/policja-slaska/laboratorium-kryminali/jakosc/167573>, [Jakosc.html](http://slaska.policja.gov.pl/kat/policja-slaska/laboratorium-kryminali/jakosc/167573)).

Tabela 1. Wykaz posiadanych akredytacji, przedmiot badań oraz dokumenty odniesienia

Lp.	Laboratorium Kryminalistyczne	Nr Akredytacji w PCA (28)	Przedmiot badań/wyrób	Dokument odniesienia
1	CLKP	AB 596	Odwzorowania linii papilarnych palców, dłoni i stóp Podłoża - nośniki śladów linii papilarnych	BJ-Z3-Pb-1 wydanie V z dnia 18.02.2015 r.
2	KSP w Warszawie	AB 645	Odwzorowanie linii papilarnych palców i dłoni Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych	LKKSP-PB-II-01 Wydanie 6 z dnia 10.03.2017 r.
3	KWP Białystok	AB 1518	Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych Odwzorowania linii papilarnych palców, dłoni i stóp	PB-01/DAK wydanie 6 z dnia 15.02.2016 r.
4	KWP Bydgoszcz	AB 1458	Podłoża - nośniki śladów linii papilarnych Odwzorowania linii papilarnych palców, dłoni	H-J-SZ.0130.6.2016.MP2 wydanie 9 z dnia 28.04.2016
5	KWP Gdańsk	AB 1328	Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych Odwzorowanie linii papilarnych palców, dłoni i stóp.	PB-2 wydanie 3 z dnia 31.03.2016 r.
6	KWP Gorzów Wielkopolski	AB 1389	Identyfikacja odwzorowań linii papilarnych Podłoża mogące być nośnikami śladów linii papilarnych	PB-8 wydanie 9 z dnia 25.05.2017 r.
7	KWP Katowice	AB 1367	zawieszono	
8	KWP Kielce	AB 1467	Podłoża - nośniki śladów linii papilarnych	HJ-3/Pb-Da/2/16

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycyki.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

				wydanie III z dnia 04.07.2017 r.
			Podłoża - nośniki śladów linii papilarnych	HJ-47/Pb-Da/1/05 wydanie X z dnia 04.07.2017
9	KWP Kraków	AB 1405	Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych	SOP-01/DA wydanie 2 z dnia 23.08.2016 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	
10	KWP Lublin	AB 1412	Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych	HJ-13/Pb-DK/1/16 wyd. 7 z dnia 29.07.2016 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	
11	KWP Łódź	AB 1422	Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych	Pb-14/15/Daktyl wydanie II z dnia 02.09.2016 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	Pb-05/04/Daktyl wydanie VIII z dnia 22.09.2015 r.
12	KWP Olsztyn	AB 1349	Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych	LK-J-142/Pb-DA-02/16 wydanie 2 z dnia 19.04.2017
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	LK-J-1/Pb-DA-01/04 wydanie 10 z dnia 19.04.2017 r.
13	KWP Opole	AB 1394	Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych	HJ-PB-D-1/05 wydanie 6 z dnia 09.05.2016 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	
14	KWP Poznań	AB 1427	Podłoża - nośniki śladów linii papilarnych	HJ-0130-1B/III/05 wydanie 10 z dnia 27.10.2016 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców, dłoni i stóp	
15	KWP Rzeszów	AB 1368	Podłoża - nośniki śladów linii papilarnych	HJ-PB-I-2 wydanie 2 z 12.04.2016 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	HJ-PB-I-1 wydanie 10 z 12.04.2016 r.
16	KWP Szczecin	AB 1395	Podłoża mogące być nośnikiem śladów linii papilarnych	HJ-Pb-I-2 wydanie 3 z dnia 25.07.2016 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	HJ-Pb-I-1 wydanie 9 z dnia 10.08.2015 r.
17	KWP Wrocław	AB 1312	Podłoża mogące być nośnikiem linii papilarnych	HQ-PB/1-ID wydanie 7 z dnia 15.06.2015 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	
18	KWP z/s Radom	AB 1434	Podłoża – nośniki śladów linii papilarnych	HL-J-Pb-18/16 wydanie 2 z dnia 27.02.2017 r.
			Odwzorowania linii papilarnych palców i dłoni	

Zródło: opracowanie własne na podstawie Polskiego Centrum Akredytacji
- <https://www.pca.gov.pl/>

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycy.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Proces uzyskania akredytacji w pracowniach daktyloskopii został zainicjowany wcześniej. Zanim jednak nastąpi formalne uzyskanie akredytacji w zakresie poszczególnych badań kryminalistycznych, dana pracownia musi sukcesywnie wprowadzać poszczególne zapisy normy, według której nastąpi akredytacja. Uzyskanie akredytacji wymaga od ubiegającej się instytucji spełnienia wielu warunków. Jednym z podstawowych jest wykonywanie badań na określonym poziomie jakościowym. Przed wysłaniem wyników badań do zleceniodawcy następuje sprawdzenie opracowanych wyników pod względem formalnym i merytorycznym. Takie sprawdzenie daje możliwość uniknięcia wysłania wyników badań z błędami. Dlatego w pracowniach daktyloskopii został wprowadzony system sprawdzania wyników przed wysyłką, przez drugiego eksperta i został nazwany *cross checking*.

Innym elementem wpływającym na funkcjonowanie systemu zarządzania jakością jest audyt. Jest to systematyczne, niezależne i udokumentowane, obiektywne ocenienie stopnia spełnienia kryteriów wdrożenia systemu zarządzania jakością lub jego utrzymanie przez organizację (*Norma ISO 9000, p. 3.9.1*).

Wdrażając system zarządzania jakością w instytucji następuje jego uwieńczenie w postaci uzyskania certyfikacji (*Certyfikacja jest procesem, podczas którego ocenia się, czy system zarządzania spełnia wymagania określonej normy lub specyfikacji oraz czy jest on skuteczny, aby osiągać cele instytucji – źródło: <https://www.centrum.jakosci.pl/akredytacja-i-certyfikacja,akredytacja-laboratoriow-badawczych.html>*) lub akredytacji (*Akredytacja to „atestacja przez stronę trzecią, dotycząca jednostki oceniającej zgodności, służąca formalnemu wykazaniu jej kompetencji do wykonywania określonych zadań w zakresie oceny zgodności”. Natomiast atestacja to „wystawienie oświadczenia, opartego na decyzji poprzedzonej przeglądem, że spełnienie wyspecyfikowanych wymagań zostało wykazane”. Akredytacja jest to więc nic innego jak formalne uznanie przez upoważnioną jednostkę organizacyjną kompetencji pewnej jednostki organizacyjnej lub osoby działającej w obszarze oceny zgodności – źródło: <https://www.centrum.jakosci.pl/akredytacja-i-certyfikacja,akredytacja-laboratoriow-badawczych.html>*). Jednakże audyty są przeprowadzane systematycznie w celu potwierdzenia spełnienia wymagań przez instytucję zapisów normy. Oczywiście zapisy znormalizowanych systemów

zarządzania jakością wskazują na rozległość przeprowadzanych audytów, dotyczy to nie tylko audytu systemu zarządzania, ale również audyt wyrobu czy też procesu badawczego w instytucji badawczej w Policji. To dobrze przeprowadzony audyt umożliwia określenie zgodności prowadzonych badań z wytycznymi czy też metodykami badań. W takich przypadkach wszystkie elementy procesu badawczego są sprawdzane i sam przebieg podlega ciągłemu doskonaleniu. Planowanie, wykonanie oraz dokumentowanie przebiegu badań umożliwia wyeliminowanie uchybień oraz daje możliwość do podjęcia działań korygujących. Przeprowadzanie audytu potwierdza spełnienie wymagań systemu zarządzania, procesu badawczego czy też samego wyrobu na zgodność z wymaganiami przepisów prawa, wymaganiami klientów, regulacjami wewnętrznymi Policji oraz podstawami normatywnymi systemów ISO np.: ISO 9001 czy ISO 17025. Zapisy systemów normatywnych wskazują, że istotnym elementem każdego takiego systemu jest współpraca z klientem i spełnienie jego wymagań. Klient swoje wymagania jak również sprostżenia może przedstawiać w każdej chwili procesu badawczego lub też po jego zakończeniu, czyli w chwili otrzymania wyniku badań kryminalistycznych. Klient może zgłaszać swoje skargi lub też przedstawiać uwagi.

Przedstawione powyżej rozważania teoretyczne na temat systemu zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji zostaną zweryfikowane wynikami badań empirycznych.

Metodologia przeprowadzonych badań własnych

W przeprowadzonych badaniach empirycznych wykorzystano studium przypadku (*case study*) zarówno w analizie dokumentów, jak i w badaniach jakościowych i ilościowych. Daje to podstawę do analizy przypadku zmieniającego się w czasie. Cecha ta wpływa na zakres wykorzystania tej metody do opisywania systemu zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji na przykładzie funkcjonowania Zakładu Daktyloskopii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, w którym zorganizowano Krajowy Punkt Kontaktowy

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycy.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

ds. Eurodac. Jako szczegółowym przypadkiem posłużono się badaniami i sprawdzeniami w kryminalistycznymi bazach danych – danych daktyloskopijnych. Zasadniczą metodą badawczą, którą wykorzystano była metoda ankietowa, a narzędziem ankietowa środowiskowa (Sztumski 2010, s. 193) skierowana zarówno do wykonawców, jak i do zlecniodawców badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych. Wyniki uzyskane z badań ankietowych poddano analizie statystycznej, a przy prezentacji danych statystycznych zastosowano metody statystyki opisowej oraz statystyki matematycznej. Dokonano celowego doboru próby – dobór jednostek typowych. Metoda doboru jednostek typowych polega na doborze jednostek, które mają wartości lub kategorie cech uznane za typowe w danej zbiorowości (Rószkiewicz, Perek-Białas, Węziak-Białowska, Zięba-Pietrzak, 2013, s. 183). Na podstawie przeprowadzonej analizy podmiotów, które biorą udział w ochronie granic zewnętrznych UE, wytypowano podmioty uczestniczące w badaniach empirycznych. Z jednej strony są to wykonawcy badań: eksperci kryminalistyki (bezpośredni wykonawcy badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych) oraz kadra kierownicza (kierownictwo laboratoriów kryminalistycznych), a z drugiej zlecniodawcy badań i sprawdzeń: policjanci służby kryminalnej, prokuratorzy i sędziowie. Badania ankietowe oparto na ankietach przesłanych do poszczególnych podmiotów. W konsekwencji przeprowadzonych badań empirycznych otrzymano 3982 wypełnione ankiety. Jednakże nie wszystkie otrzymane ankiety były poprawnie wypełnione, co wymagało dokonania oceny poprawności ich sporządzenia. Po przeprowadzeniu selekcji ankiet stwierdzono, że 3931 ankiet jest poprawnie wypełnionych. Przyjęta zasada, że zlecniodawcy badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych wypełniają minimum jedną ankietę w każdej jednostce organizacyjnej Policji, prokuratury oraz sądu, okazała się trafnym rozwiązaniem. Natomiast wykonawcy badań i sprawdzeń zostali poproszeni o wypełnienie ankiety przez każdego zatrudnionego eksperta oraz przedstawiciela kadry kierowniczej. Liczbę otrzymanych ankiet z poszczególnych badanych podmiotów przedstawia Tabela nr 2. Należy tu zwrócić uwagę na fakt, że liczba poprawnie wypełnionych i przesłanych ankiet od zlecniodawców jest prawie 22 razy

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszyci.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

większa od liczby ankiet poprawnie wypełnionych i przesłanych przez wykonawców badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych.

Tabela 2. Liczba uzyskanych ankiet w badaniach empirycznych.

	Podmiot				
	Zlecniodawcy badań			Wykonawcy badań	
	Policjanci służby kryminalnej (KR Policja)	Prokuratorzy (P Prokuratura)	Sędziowie (S Sąd)	Kadra kierownicza (LK Kierownictwo)	Eksperti (A1 Eksperti)
Liczba ankietowanych	1685	1554	521	32	131
% w próbie badawczej	42,86%	39,53%	13,25%	0,81%	3,54%

Zródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Udział liczby ankiet wypełnionych przez kadrę kierowniczą nadzorującą wykonywanie badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych stanowi tylko 0,81% wszystkich poprawnie wypełnionych ankiet.

System Zarządzania Jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancja wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji w świetle badań empirycznych

Wśród badanych aspektów systemu zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji wystąpiły zagadnienia:

- dotyczące wprowadzenia w Instytucji Badawczej w Policji Systemu Zarządzania Jakością;
- dotyczące wykonywania przez Instytucję Badawczą w Policji badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych w oparciu o istniejące wytyczne lub procedury;
- dotyczące monitorowania jakości wykonywanych badań daktyloskopijnych;
- dotyczące systemu kontroli wyników prac eksperckich jeszcze przed odesłaniem ich do zlecającego;

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszyci.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

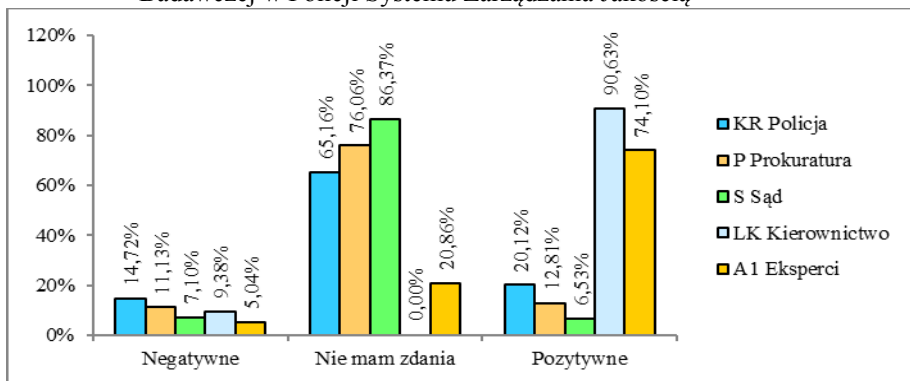

- dotyczące uczestnictwa Instytucji Badawczej w Policji w konkursach, nagrodach jakości, czy też certyfikacji systemu zarządzania;
- dotyczące podziękowań klientów za jakość wykonywanych badań;
- dotyczące wnoszenia przez klientów skarg lub uwag co do zakresu świadczonych badań daktyloskopijnych.

Na poniższych rysunkach przedstawiono graficznie uzyskane wyniki badań empirycznych dotyczące systemu zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji. Przy przeprowadzeniu badań skorzystano z ankiety w której, respondenci udzielali odpowiedzi w 5-cio stopniowej skali Likerta. Wartości na wykresach porównawczych odnoszą się do odpowiedzi uzyskanych od ankietowanych podmiotów i zostały ujęte w trzech przedziałach: „negatywne” („nie”, „raczej nie”), „nie mam zdania” i „pozytywne” („tak”, „raczej tak”), natomiast dla całej próby badawczej zostały umieszczone wykresy, które wskazują wartości: „nie”, „raczej nie”, „nie mam zdania”, „raczej tak”, „tak”.

Na rysunku 1. zaprezentowana jest porównawcza opinia badanych podmiotów dotycząca wprowadzenia w Instytucji Badawczej w Policji Systemu Zarządzania Jakością. Opinie podmiotów biorących udział w badaniach lub sprawdzenia danych w kryminalistycznych bazach danych dotyczące wprowadzenia w Instytucji Badawczej w Policji Systemu Zarządzania Jakością są inne dla zlecniodawców a inne dla wykonawców badań lub sprawdzeń. Zlecniodawcy „nie mają zdania” w swych opiniach (odpowiednio: policjanci służby kryminalnej – 65,16%, prokuratorzy – 76,06%, a sędziowie 86,37%), natomiast wykonawcy badań wskazują, że taki system został wprowadzony (odpowiednio: kadra kierownicza – 90,63%, a eksperci bezpośredni wykonawcy – 74,10%).

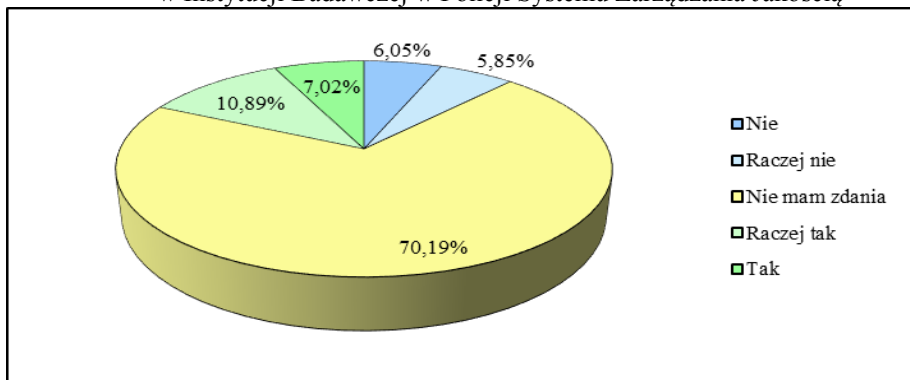
Rysunek 1. Opinia badanych podmiotów dotycząca wprowadzenia w Instytucji Badawczej w Policji Systemu Zarządzania Jakością

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

W zestawieniu opinii całej próby badawczej wiodąca jest „nie mam zdania” – 70,19%, a tylko 17,91% ankietowanych wskazało, że został taki system wprowadzony. Uzyskane wyniki zostały przedstawione na rysunku 2.

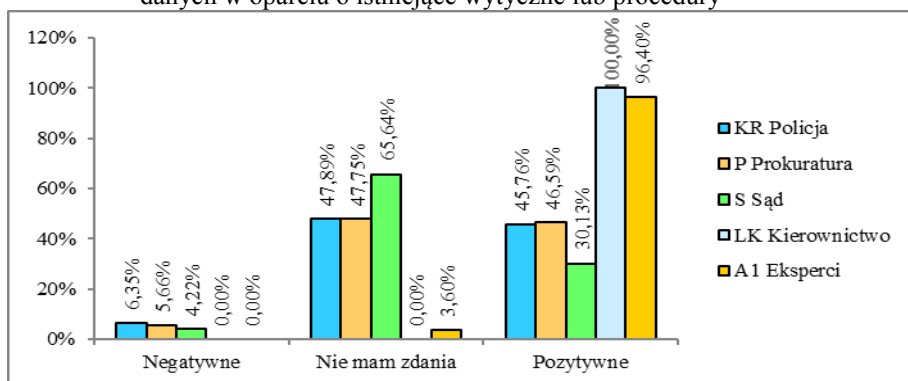
Rysunek 2. Zestawienie opinii całej próby badawczej dotycząca wprowadzenia w Instytucji Badawczej w Policji Systemu Zarządzania Jakością

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Kolejnym zagadnieniem wpisującym się w system zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji jest zagadnienie dotyczące wykonywania przez Instytucję Badawczą w Policji badań i sprawdzeń kryminalistycznych w bazach danych w oparciu o istniejące wytyczne lub procedury, a wyniki badań ankietowanych dla poszczególnych podmiotów obrazuje rysunek 3.

Rysunek 3. Opinia badanych podmiotów dotycząca wykonywania przez Instytucję Badawczą w Policji badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych w oparciu o istniejące wytyczne lub procedury

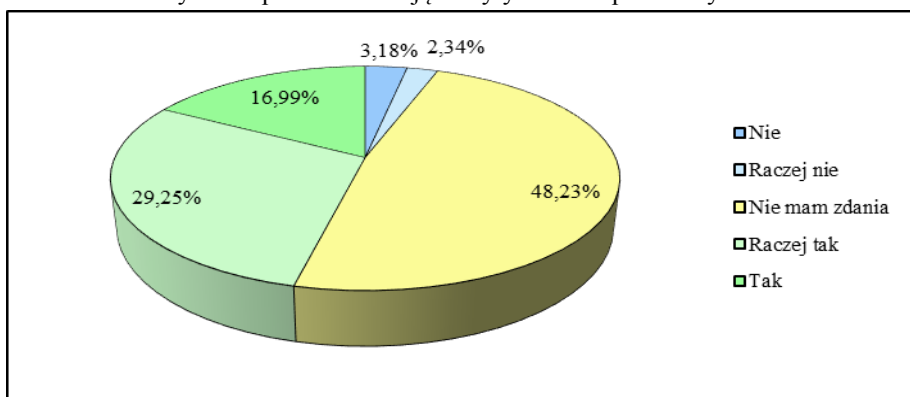
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Zleceniodawcy w swych opiniach „nie mają zdania” (odpowiednio: policjanci służby kryminalnej – 47,89%, prokuratorzy – 47,75%, a sędziowie 65,64%), jednakże takie opinie są porównywalne z opiniami pozytywnymi dla policjantów służby kryminalnej – 45,76% oraz prokuratorów - 46,59%. Wykonawcy badań kryminalistycznych wskazują, że badania i sprawdzenia w kryminalistycznych bazach danych są wykonywane w oparciu o istniejące wytyczne lub procedury (odpowiednio: kadra kierownicza – 100%, a eksperci bezpośredni wykonawcy – 96,40%).

Rysunek 4. przedstawia opinię całej próby badawczej dotyczącą wykonywania przez Instytucję Badawczą w Policji badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach

danych w oparciu o istniejące wytyczne lub procedury. Wiodącą opinią jest „nie ma zdania” - 48,23% ankietowanych wskazało w swych opiniach, że wykonywane badania i sprawdzenia w kryminalistycznych bazach danych przez Instytucję Badawczą w Policji oparte są o istniejące wytyczne lub procedury. Jednakże 46,24% uważa, że badania i sprawdzenia są wykonywane w oparciu o wytyczne i procedury.

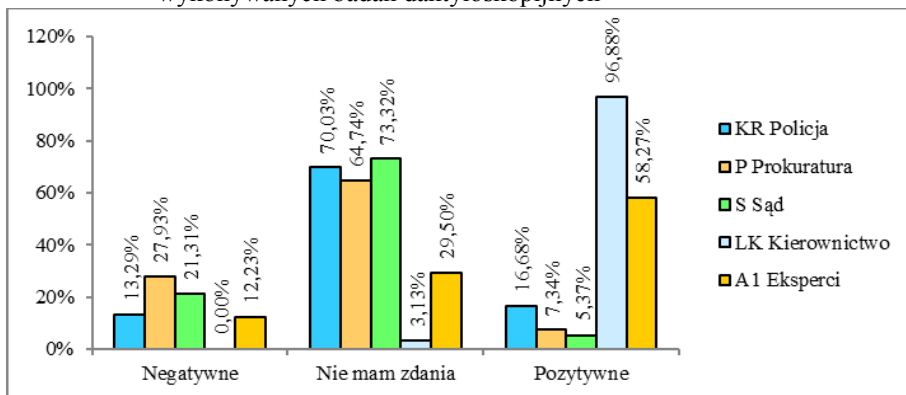
Rysunek 4. Opinia całej próby badawczej dotycząca wykonywania przez Instytucję Badawczą w Policji badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych w oparciu o istniejące wytyczne lub procedury

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Następnym zagadnieniem wpisującym się w system zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji jest monitorowanie jakości wykonywanych badań daktyloskopijnych. Wyniki badań ankietowych ze wskazaniem na poszczególne podmioty zostały przedstawione na rysunku 5.

Rysunek 5. Opinia badanych podmiotów dotycząca monitorowania jakości wykonywanych badań daktyloskopijnych

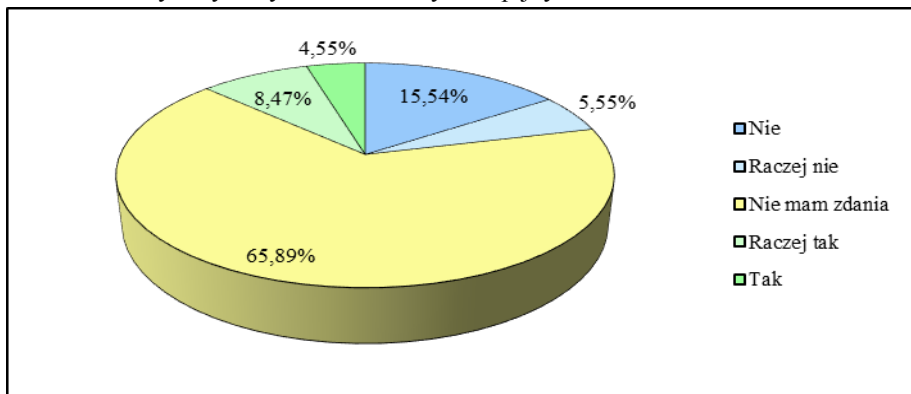

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Zlecający badań nie mają zdania na temat monitorowania jakości wykonywanych badań daktyloskopijnych, odpowiednio: 70,03% - policjanci służby kryminalnej, 64,74% - prokuratorzy oraz 73,32% - sędziowie. Wykonawcy badań wskazali, że istnieje system monitorowania jakości wykonywanych badań daktyloskopijnych (odpowiednio: 96,88% - kadra kierownicza oraz 58,27% - eksperci bezpośredni wykonawcy).

Opinia całej próby badawczej dotyczącej monitorowania jakości wykonywanych badań daktyloskopijnych przedstawia rysunek 6. Jako wiedząca, bo 65,89% ankietowanych wskazało, jest opinia, w której ankietowani nie mają zdania, jednakże aż 21,09% wskazuje, że takiego monitoringu nie ma.

Rysunek 6. Opinia całej próby badawczej dotycząca monitorowania jakości wykonywanych badań daktyloskopijnych

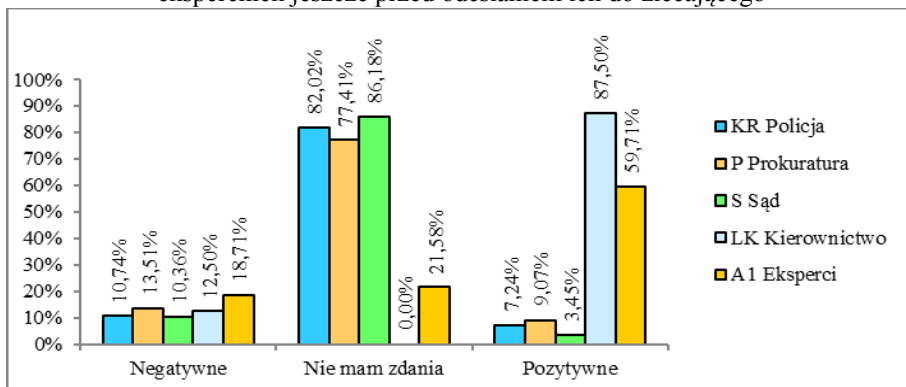

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Kolejnym pytaniem badawczym wpisującym się w system zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji jest zagadnienie dotyczące systemu kontroli wyników prac eksperckich jeszcze przed odesłaniem ich do zlecającego, a wyniki badań ankietowanych dla poszczególnych podmiotów obrazuje rysunek 7.

Wyniki badań ankietowych po raz kolejny wskazują, że zleceniodawcy badań nie mają zdania (odpowiednio: 82,02% - policjanci służby kryminalnej, 77,41% - prokuratorzy oraz 86,18% - sędziowie), a wykonawcy badań odpowiedzieli pozytywnie (odpowiednio: 87,50% - kadra kierownicza oraz 59, 71% - eksperci bezpośredni wykonawcy).

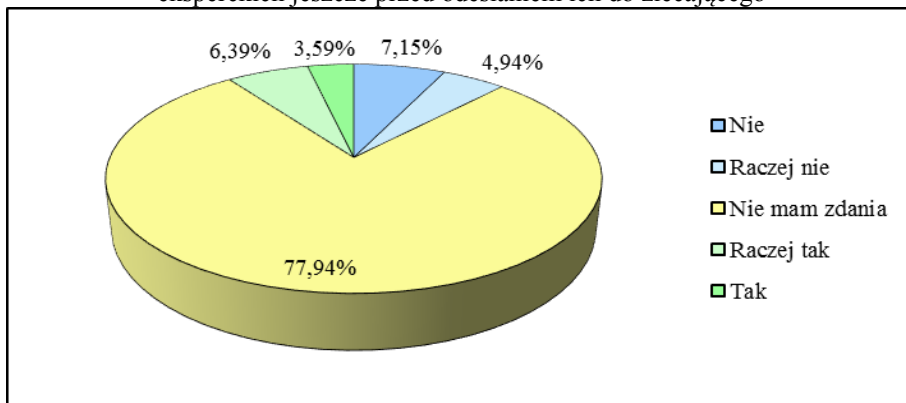
Rysunek 7. Opinia badanych podmiotów dotycząca systemu kontroli wyników prac eksperckich jeszcze przed odesłaniem ich do zlecającego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Opinia całej próby badawczej dotyczącej systemu kontroli wyników prac eksperckich jeszcze przed odesłaniem ich do zlecającego przedstawia rys. 8.

Rysunek 8. Opinia całej próby badawczej dotyczącej systemu kontroli wyników prac eksperckich jeszcze przed odesłaniem ich do zlecającego

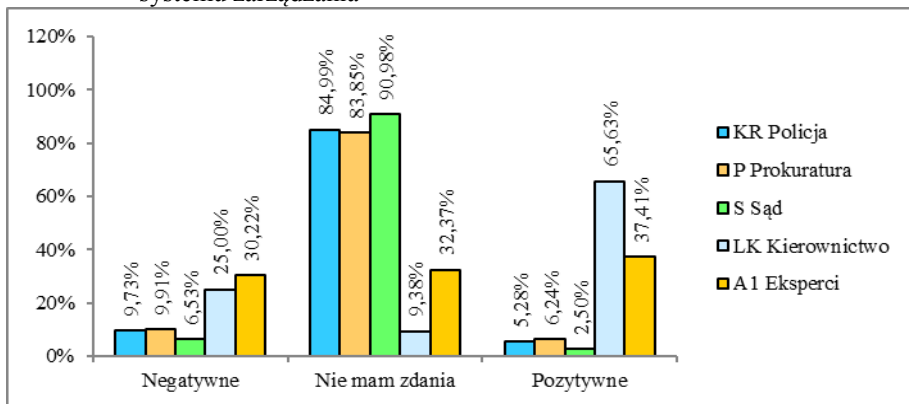

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Większość ankietyowanych nie miało zdania – 77,94%, natomiast 12,09% wypowiedziało się negatywnie, czyli wskazali, że nie ma systemu kontroli wyników prac eksperckich jeszcze przed odesłaniem ich do zlecającego.

Rozpatrując kolejne pytanie badawcze zawarte w ankiecie, zostało przeprowadzone badanie opinii poszczególnych podmiotów w zakresie uczestnictwa Instytucji Badawczej w Policji w konkursach, nagrodach jakości, czy też certyfikacji systemu zarządzania, a wyniki zostały przedstawione na rysunku 9. Po raz kolejny widzimy rozbieżności opinii pomiędzy zleceniodawcami a wykonawcami badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych. Zleceniodawcy, odpowiednio: 84,99% - policjanci służby kryminalnej, 83,85% - prokuratorzy oraz 90,98% - sędziowie), a wykonawcy badań odpowiedzieli pozytywnie (odpowiednio: 65,63% - kadra kierownicza oraz 37,41% - eksperci bezpośredni wykonawcy).

Rysunek 9. Opinia badanych podmiotów dotycząca uczestnictwa Instytucji Badawczej w Policji w konkursach, nagrodach jakości, czy też certyfikacji systemu zarządzania

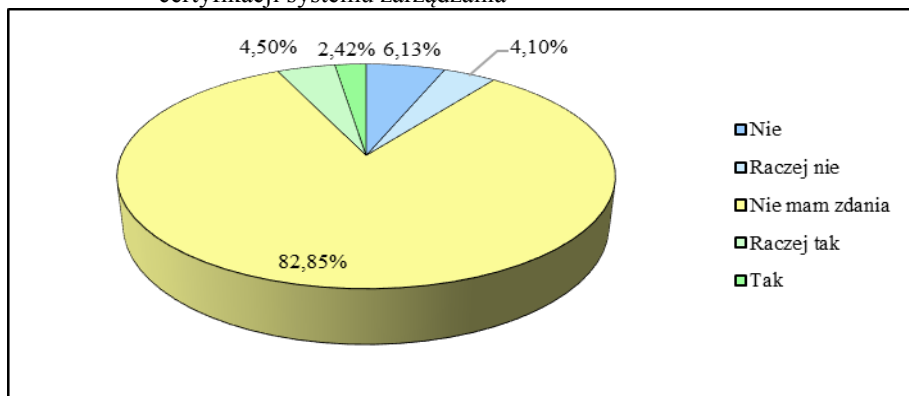
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Po raz kolejny cała próba badawcza w swych opiniach wyraziła brak zdania – 82,85%, lecz tylko 10, 23% wypowiedziało się pozytywnie, czyli że, Instytucje

Badawcze w Policji uczestniczą w konkursach, nagrodach jakości, czy też certyfikacji systemu zarządzania. Wyniki opinii zostały przedstawione na rysunku 10.

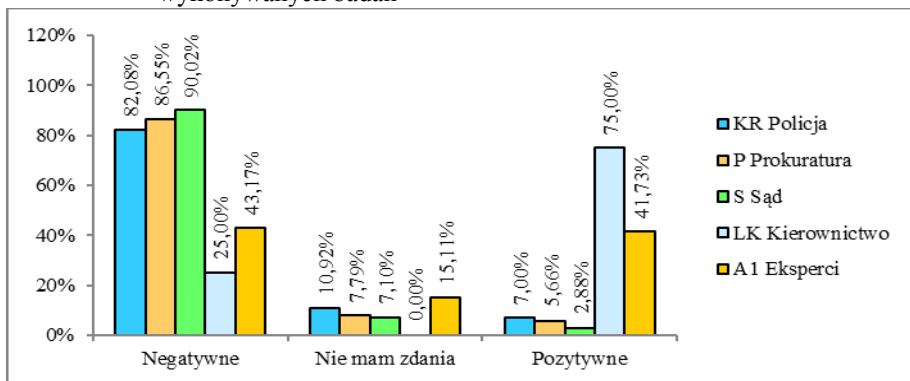
Rysunek 10. Opinia całej próby badawczej dotycząca uczestnictwa Instytucji Badawczej w Policji w konkursach, nagrodach jakości, czy też certyfikacji systemu zarządzania

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Kolejnym zagadnieniem wpisującym się w system zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji są podziękowania klientów za jakość wykonywanych badań. Opinie poszczególnych podmiotów przedstawia rysunek 11. Większość podmiotów wskazuje, że klienci nie dziękują za jakość wykonywanych badań, odpowiednio: 82,08% - policjanci służby kryminalnej, 86,55% - prokuratorzy, 90,02% - sędziowie oraz 43,17% eksperci bezpośredni wykonawcy, tylko kadra kierownicza laboratoriów kryminalistycznych w 75% opinii wskazała, że takie podziękowania dotarły do ich jednostek.

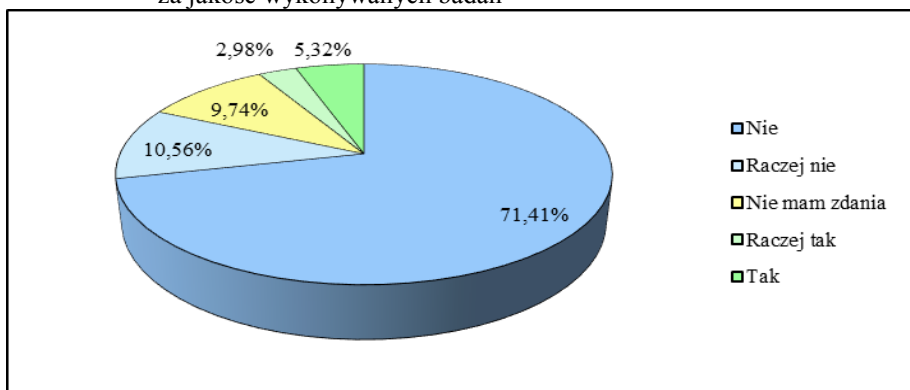
Rysunek 11. Opinia badanych podmiotów dotycząca podziękowań klientów za jakość wykonywanych badań

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

W opinii całej próby badawczej - rysunek 12 - możemy stwierdzić, że 81,97% ankietowanych wskazała, że nie ma podziękowań klientów za jakość wykonywanych badań.

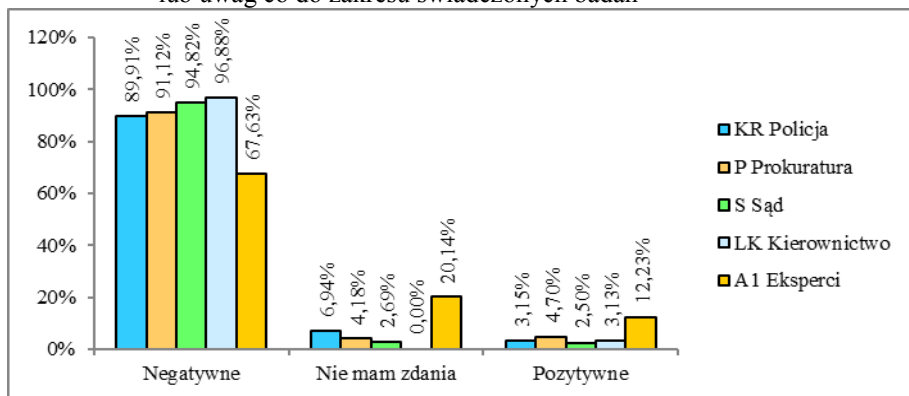
Rysunek 12. Opinia całej próby badawczej dotycząca podziękowań klientów za jakość wykonywanych badań

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Ostatnim zagadnieniem, które wpisuje się w system zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancji wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji jest wnoszenie przez klientów skarg lub uwag co do zakresu świadczonych badań. Wyniki opinii poszczególnych podmiotów przedstawia rysunek 13. Wszystkie podmioty zgodnie wskazują, że klienci nie wnoszą skarg lub uwag co do zakresu świadczonych badań. Rozkład opinii przedstawia się następująco: 89,91% - policjanci służby kryminalnej, 91,12% - prokuratorzy, 94,82% - sędziowie, 96,88% kadra kierownicza laboratoriów kryminalistycznych oraz 67,63% eksperci bezpośredni wykonawcy badań.

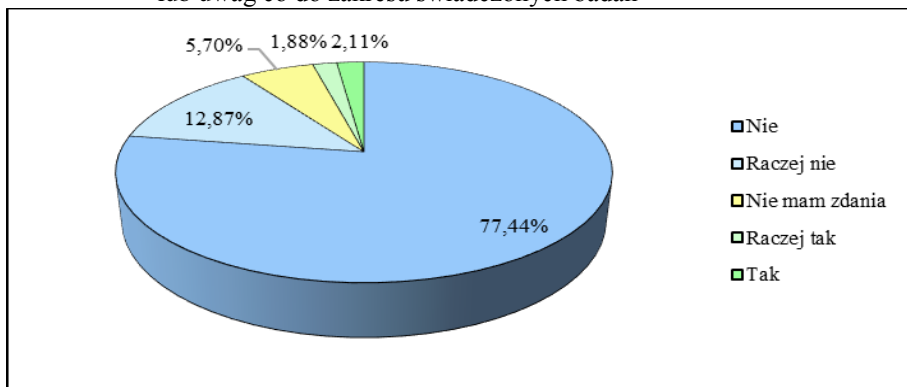
Rysunek 13. Opinia badanych podmiotów dotycząca wnoszenia przez klientów skarg lub uwag co do zakresu świadczonych badań

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Rysunek 14 przedstawia opinię całej próby badawczej. Opiniowani wskazali w 90,31%, że klienci nie wnoszą skarg lub uwag co do zakresu badań.

Rysunek 14. Opinia całej próby badawczej dotycząca wnoszenia przez klientów skarg lub uwag co do zakresu świadczonych badań

Zródło: opracowanie własne na podstawie badań empirycznych, N= 3931.

Podsumowanie.

Przeprowadzone rozważania na temat system zarządzania jakością w Instytucjach Badawczych w Policji jako gwarancja wykonywania badań na najwyższym poziomie w procesach kontroli migracji wskazują na wielowątkowy aspekt działań instytucji w tym zakresie. Narzucone Decyzją ramową Rady UE przepisu obligują podmioty realizujące badania daktyloskopijne do uzyskania akredytacji w zakresie normy PN EN ISO/IEC 17025. Działania takie miały być zakończone do 30 listopada 2015 roku. Oczywiście większość laboratoriów kryminalistycznych wywiązało się z narzuconych przepisów. Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, które posiadało wcześniej akredytację, w roku 2015 zawiesiło ją ze względu na wprowadzenie zintegrowanego systemu informatycznego CS 17 wspomagającego pracę Laboratorium w kluczowych obszarach jego działalności. Obecnie to laboratorium przystąpiło do wznowienia akredytacji. Posiadanie takiej akredytacji daje gwarancję wykonywania badań daktyloskopijnych na najwyższym poziomie jakościowym, co skutecznie wzmacnia poziom kontroli migracji na granicach Unii Europejskiej. System Eurodac, który w tym zakresie jest

skutecznym narzędziem, wykorzystywany jest przez wszystkie Państwa Członkowskie.

Przeprowadzone badania empiryczne dały możliwość poznania opinii podmiotów, biorących w skutecznym zwalczaniu przestępczości na podstawie dowodów kryminalistycznych oraz ich zbadania z daktyloskopijnymi bazami danych. Wyniki uzyskanych badań wskazują, że istnieją rozbieżności pomiędzy opiniami zlecających badań a opiniami wykonawców tych badań. Jednakże można stwierdzić, że o wartości tego systemu decydują jego użytkownicy.

Uzyskane wyniki badań ankietowych jako opinie wiodące przedstawiają się następująco:

- wprowadzenie w Instytucji Badawczej w Policji Systemu Zarządzania Jakością - „nie mam zdania” – 70,19%;
- wykonywanie przez Instytucję Badawczą w Policji badań i sprawdzeń w kryminalistycznych bazach danych w oparciu o istniejące wytyczne lub procedury – 48,23% „nie mam zdania”;
- monitorowanie jakości wykonywanych badań daktyloskopijnych – 65,89% ankietowanych wskazało, że nie ma zdania;
- wprowadzenie system kontroli wyników prac eksperckich jeszcze przed odesłaniem ich do zlecającego - 77,94% „nie ma zdania”, natomiast 12,09% wypowiedziało się negatywnie, czyli wskazało, że nie ma systemu kontroli wyników prac eksperckich jeszcze przed odesłaniem ich do zlecającego;
- 82,85% ankietowanych nie ma zdania, a tylko 10, 23% wypowiedziało się pozytywnie że, Instytucje Badawcze w Policji uczestniczą w konkursach, nagrodach jakości, czy też certyfikacji systemu zarządzania;
- 81,97% ankietowanych wskazała, że nie ma podziękowań klientów za jakość wykonywanych badań;
- opiniowani wskazali w 90,31%, że klienci nie wnoszą skarg lub uwag co do zakresu badań.

Uzyskane wyniki badań empirycznych wskazują na konieczność szerszego współdziałania podmiotów biorących udział w kontroli migracji i ochronie porządku publicznego, w celu lepszego wymieniania informacji o systemie zarządzania jakością

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycycki.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

w Instytucjach Badawczych w Policji. Brak przekazywania takiej informacji, nie świadczy o braku takiego systemu lecz o niepełnej współpracy w tym zakresie. Istotne jest aby jakość wykonywanych badań była na najwyższym poziomie jakościowym, co umożliwi skuteczną kontrolę migracji na granicach Unii Europejskiej.

Literatura:

1. GRUDZEWSKI W. M., HEJDUK I. K., 2008. *W poszukiwaniu nowych paradygmatów zarządzania*, Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa.
2. JEDYNAK P., 2011. *Znormalizowane systemy zarządzania. Modele, funkcje, wymagania*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. KRZEMIŃSKA B., TOMASZYCKI K., 2017. *Migracja do Unii Europejskiej a poczucie bezpieczeństwa*, [w:] KUŹNIAR Z., ŁAPIŃSKA A., TOMASZYCKI K. (red.), *Zagrożenia bezpieczeństwa w XXI wieku – I. Terroryzm a bezpieczeństwo kulturowe*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych imienia Generała Tadeusza Kościuszki, Wrocław.
4. RÓSKIEWICZ M., PEREK-BIAŁAS J., WĘZIAK-BIAŁOWOLSKA D., ZIĘBA-PIETRZAK A., 2013. *Projektowanie badań społeczno-ekonomicznych. Rekomendacje i praktyka badawcza*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
5. SIKORA T., 2011. *Funkcjonowanie i doskonalenie systemów zarządzania jakością*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków.
6. SKRZYPEK E., HOFMAN M., 2010. *Zarządzanie procesami w przedsiębiorstwie. Identyfikowanie, pomiar, usprawnienie*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa.
7. SZTUMSKI J., 2010. *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, (wyd. VII), Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice.
8. WAWAK S., 2011. *Zarządzanie jakością. Podstawy, systemy i narzędzia*, Wydawnictwo Helion, Gliwice.
9. ZAWADZKA L., (red.), 2001. *Ilościowe i jakościowe aspekty zarządzania*, Wydawnictwa Politechniki Gdańskiej, Gdańsk.
10. ZYMONIK Z., HAMRMOL A., GRUDOWSKI P., 2013. *Zarządzanie jakością i bezpieczeństwem*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.

Źródła prawa krajowego:

11. Konwencja wyznaczająca państwo odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o azyl złożonych w jednym z Państw Członkowskich Wspólnot Europejskich, sporządzona w Dublinie dnia 15 czerwca 1990 r. (Dz.U. 2005 nr 24 poz. 194)

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycyki.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

12. Ustawa z dnia 16 września 2011 r. *o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej* (Dz. U. z 2011 r. Nr 230, poz. 1371, z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 1199).
13. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o instytutach badawczych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1158, 1452, 2201).
14. Zarządzenie Nr 19 Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 marca 2013 r. w *sprawie nadania statutu Urzędowi do Spraw Cudzoziemców* (Monitor Polski DU RP z dn. 19.03.2013 r., poz. 166.).

Źródła prawa międzynarodowego:

15. Decyzja Komisji nr 2010/49/WE z dnia 30 listopada 2009 r. *określająca pierwsze regiony, w których uruchomiony zostanie wizowy system informacyjny (VIS)* (DU UE L23 z 2010 r.).
16. Decyzja Rady 2004/512/WE z dnia 8 czerwca 2004 r. w *sprawie ustanowienia Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS)* (DU UE L213 z 2004 r.).
17. Decyzja Rady 2008/615/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w *sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej* – DU UE L210 z 2008r.
18. Decyzja Rady 2008/616/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w *sprawie wdrożenia Decyzji 2008/615/WSiSW w sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej* (zawierająca załącznik precyzujący parametry techniczne wymiany danych daktyloskopijnych, DNA i danych rejestracyjnych pojazdów) (DU UE L210 z 2008 r.).
19. Decyzja Ramowa Rady Unii Europejskiej 2009/905/WSiSW w *sprawie akredytacji dostawców usług kryminalistycznych wykonujących czynności laboratoryjne zgodnie z normą PN EN ISO/IEC 17025* (DU UE L 322/14 z 09/12/2009).
20. Rozporządzenia Dublin II – Rozporządzenie Rady (UE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. *ustanawiające kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego* (DU UE L150 z 2003 r.).
21. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1077/2011 z dnia 25 października 2011 r. *ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości* (DU UE L286 z 2011 r.).
22. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 439/2010 z dnia 19 maja 2010 r. w *sprawie utworzenia Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu* (DU UE L132 z 2010 r.).
23. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w *sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców*

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszycycki.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (DU UE L180 z 2013 r.).

24. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (DU UE L218 z 2008 r.),
25. Rozporządzenie Rady (UE) nr 2007/2004 z dnia 26 października 2004 r. ustanawiające Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (DU UE L349 z 2004 r.).

Netografia:

26. <http://slaska.policja.gov.pl/kat/policja-slaska/laboratorium-kryminali/jakosc/167573,Jakosc.html>.
27. <https://www.centrum.jakosci.pl/akredytacja-i-certyfikacja,akredytacja-laboratoriow-badawczych.html>.
28. <https://www.pca.gov.pl/>.

ISSN 2543-7097 / © 2017 The Author K. Tomaszyci.

Published by International Institute of Innovation «Science-Education-Development» in Warsaw
International Journal of Legal Studies 2 (2) 2017; 9 - 40

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)